

ÉPÍTŐIPAR ÉPÍTŐ MŰVÉSZET

A budapesti építőipari szakmák ipartestületei, a Hadviselt Mérnökök, Építészek és Műszaki Tisztek Nemzeti Szövetsége, Budapesti Ácsmesterek Ipartestülete, az Építőmesteri Képzettség megvizsgálására szervezett bizottságának hivatalos lapja.

<p>ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 100000 korona, félévre 50000 korona. Egyes szám ára 5000 korona. Póstacsekkszám: 49197. Hirdetési díj: milliméterenként 2000 korona.</p>	<p>FELELŐS SZERKESZTŐ DR. FÁBIÁN GÁSPÁR</p>	<p>SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, I., Ménosi-út 7/c TELEFON: JÓZSEF 132—95.</p>
---	---	--

Az Andrassy-ut.

Talán nem is időszerű mostanában városszabályozó problémákkal foglalkozni, miután arra — egyelőre legalább — nincs kilátás, hogy jelenlegi nyomorúságunkban még a leghelyesebb, legzseniálisabb gondolat is megvalósuljon.

De mivelhogy — dacára ellenségeink minden békítő mesterkedésének — élni és haladni nemcsak akarunk, de fogunk is, épenséggel nem árt, ha egyik-másik megoldandó kérdést ismét elővesszük s időközben megérleltek, hogyha majd viszonyaink javulásával annak ideje elérkezik, azt helyesen meg is oldhassuk.

Ily szempontból tekintve a dolgot, azt hiszem hasznára válik az ügynek, ha az Andrassy-utnak a Vilmos császár-utba való betorkolásával újból foglalkozunk, mert hiszen — tudtommal legalább — erre vonatkozólag helytálló és kivihető eszme még nem merült fel, — pedig annak megoldatlan volta nemcsak mindnyájunkat kellemetlenül érint, de bizonynyára minden ott megforduló idegennek is szemet szúr.

Az Andrassy-út oly hatalmas utvonat, hogy az bármely világvárosnak díszére válnék s bár elrendezése, tagozása művészi szempontok szerint helyesen történt, a Vilmos császár-utba való torkolása teljesen megoldatlan.

Ha azok, akik annakidején megteremtették, nagyobb körültekintéssel járnak el s nemcsak magát az utat, de az azzal kapcsolatos többi momentumot, szükségességet és lehetőséget is kombinációba veszik, igen könnyen rájöhettek volna arra, hogy egy ilyen hatal-

mas utvonat nem vihető neki csak úgy minden további nélkül egy ház falának, mely annak semmiképen sem képezheti méltó lezárását s anélkül hogy a Lánchid-felé irányuló közlekedés lehetősége elő ne készítették.

Pedig mily egyszerű volt a feladat megoldása, mely jóformán magától kínálkozott.

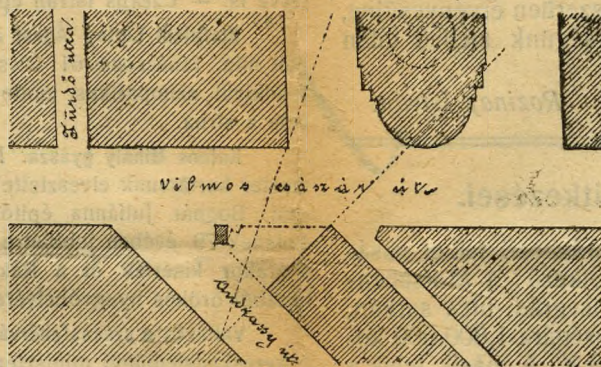
Nem lett volna egyébre szükség, mint az út középtengelyét a Szt. István templom kupolájának irányítani (ami akkor alig okozott volna több költséget), a templom körüli tereket kellően kibővíteni s annak főhomlokzatától a Lánchid-felé egy megfelelően méretezett utvonatát létesíteni, melynek azután természetes folytatása lett volna a világ legszebb hidja, az alagút s azon túl a szabad természet.

Ily módon oly páratlanul nagyszabású utvonatnak jutottunk volna birtokába, melyhez fogható a földkerekségen nincs.

De hát a végzetes hiba megtörtént s most már hiába keseregünk. — A történetek után csak arról lehet szó, hogy az Andrassy-utnak a Vilmos császár-utba való torkolását valamiképpen megoldjuk, mert az így ahogy van, teljesen megoldatlan.

És ez — szerény véleményem szerint — ha nem is ideálisan, de elfogadható módon megtörténhetik. — Mellékelt ábra mutatja, hogy miképpen.

Arról most már le kell mondanunk, hogy az Andrassy-ut akár a Fürdő-utca kiszélesítésével, akár más valami módon megfelelő folytatást nyerjen s a Lánchid-dal közvetlenebb összeköttetés létesüljön; — mert ha a Fürdő-utcát ki is szélesítenők, a rengeteg költség dacára ez még mindig nem volna megoldás s így csak arra kell szorítkoznunk, hogy az utvonatnak

legalább a torkolata legyen elfogadható módon elrendezve.

A mellékelt terv szerinti szabályozás aránylag igen kevés költséggel megvalósítható, mert sem nagyobb új területek megszerzésére, sem épületek lebontására nincs szükség; csakis egy épületet és pedig a Foncier palotát kell megamputálni — vagy világosabban szólva az Andrassy-út és a Vilmos császár-út által képezett hegyes és szemet sértő szögletet kell levágni.

Ezen műtétnek a lehető legelőnyösebb következményei volnának.

Először is az Andrassy-út torkolatánál egy háromszög alakú tér keletkezne, amely a forgalomnak helyes lebonyolítása tekintetében sok előnyt nyújtana s akár egy szobor, akár pedig egy szökőkút részére igen alkalmas volna. A tér neve mindenesetre Andrassy-tér lenne s a tektonika kedvéért itt kellene állani az Andrassy szobornak is, mely tér egy lovas szobor elhelyezésére különösen előnyös.

Tudvalevő, hogy egy lovas szobor sem előlről, sem pedig hátulról nézve szép nem lehet, e helyen pedig akár az Andrassy-, akár a Vilmos császár-út felől jöve főként oldalnézete érvényesül. Azt hiszem áthelyezése nem ütköznék legyőzhetetlen nehézségekbe.

Másodszor a Szt. István templom, amely ma alig látszik, feltűnő módon láthatóvá válnék.

Harmadszor pedig a Foncier palota telke, mely most hegyes szögű s rendkívül bántó, — szép szabályos derékszögű alakot nyerne s új homlokzatának helyes megépítése által a környezet tömegegyensúlya helyreállna.

Mindezen előny aránylag kis áldozat árán elérhető, s bár az Andrassy-út és Lánchid között közvetlen összeköttetés nem létesül, mégis azáltal hogy a forgalom megoszlik, a Lánchid-felé irányuló forgalmi viszonyok lényegesen javulnak, a Foncier palota bántó hegyes szöglete megszűnik, a Szt. István templom kupolája pedig gyönyörűen érvényesül — mégis azt lehet mondani, hogy a torkolat maga művészi igényeket is kielégítő megoldást nyert.

Lehetne ugyan ezen gondolatot még tovább is fűzni s a teret a fentebb jelzettnél nagyobbra venni, úgy, hogy a letompítás már a templom hossz tengelyének és a Vilmos császár-út átellenes oldalának keresztező pontjánál kezdődne. Természetes, hogy a templom ez esetben még sokkalta nagyobb mértékben érvényesülne, csakhogy ezen terv a mi szegénységünk mellett talán már az utópiák országába való.